

være forgæves. Udvalget foreslår derfor som *indikationskrav*, at offentlig efterlysning må antages at være af afgørende betydning for efterforskningens gennemførelse eller for at forebygge yderligere lovovertrædelser af tilsvarende grovhed.

Endvidere foreslår udvalget en bestemmelse, hvor efter efterlysning ikke må foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Skal efterlysningen bruges som led i efterforskningen til at finde frem til en ikke identificeret gerningsmand, har politiet andre behov. Politiet har i disse tilfælde brug for at kunne offentliggøre andre oplysninger vedrørende den pågældende, f.eks. oplysninger om vedkommendes udseende, alder eller andre særlige karakteristika m.v., således at offentligheden eventuelt kan identificere den pågældende for politiet. I nogle tilfælde vil politiet endvidere lade udfærdige et såkaldt »fantombillede« på grundlag af vidners signalement m.v.

Selv om politiet er bekendt med gerningsmandens identitet, vil politiet i nogle tilfælde vælge ikke at efterlyse den pågældende med navn eller lignende, men i stedet offentliggøre oplysninger vedrørende udseende, alder eller lignende for på denne måde at fremkalde yderligere vidner med henblik på at styrke efterforskningsmaterialet.

I begge tilfælde vil der blive tale om at *offentliggøre signalement* eller andre oplysninger, der er egnede til at fastlægge identiteten af en formodet gerningsmand.

Da offentliggørelsen af sådanne oplysninger ikke på samme måde som oplysninger om navn, stilling og bopæl entydigt vil kunne identificere den pågældende, finder udvalget, at mistankekravet kan sættes noget lavere end ved efterlysning af en bestemt person som formodet gerningsmand. Udvalget foreslår derfor, at det alene kræves, at den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale.

Indikationskravet foreslås fastsat således, at efterlysningen skal være af væsentlig betydning for efterforskningen, herunder for fastlæggelsen af den pågældendes identitet, eller for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

I de almindelige tilfælde, hvor der alene sker offentliggørelse af signalement eller lignende oplysninger, vil antallet af personer, der kan genkende og positivt identificere den pågældende alene ud fra signalementet, formentlig være ganske begrænset, og krænkelsen ved efterlysningen er dermed også tilsvarende ringe.

Udvalget har derfor ikke fundet behov for at fastsætte et kriminalitetskrav for anvendelsen af sådanne efterlysninger som led i efterforskningen ud over, at der skal være tale om en lovovertrædelse, der forfølges af det offentlige. Udvalget har herved lagt vægt på, at sådanne efterlysninger i praksis finder en vis anvendelse også i helt banale straffesager, bl.a. med henblik på også at finde vidner, som kan have set noget af betydning for politiets efterforskning.

Et særligt spørgsmål er, i hvilket omfang politiet bør have mulighed for at offentliggøre et fotografi af gerningsmanden. Ved offentliggørelse af et fotografi og ikke kun et signalement må kredsen af personer, der kan genkende og positivt identificere den pågældende, således antages at være noget videre, og krænkelsen dermed tilsvarende større. På den baggrund foreslår udvalget et skærpet kriminalitets- og mistankekrav for anvendelsen af fotografier som led i efterforskningen, således at der skal være begrundet mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover.

Som det foreslås ved efterlysning, skal der også i tilfælde af offentliggørelse af signalement eller fotografi af den formodede gerningsmand gælde en proportionalitetsgrundsætning.

Politiet må således kun offentliggøre signalement eller andre oplysninger, der er egnede til at fastlægge identiteten af en formodet gerningsmand, eller offentliggøre et fotografi af den formodede gerningsmand, såfremt offentliggørelse efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Udvalget har overvejet, om fotografier optaget i gerningsøjeblikket altid bør kunne offentliggøres af politiet. Man kan f.eks. forestille sig, at der ved videoovervågning i en forretning er sket optagelse af en røver i gerningsøjeblikket. I en sådan situation er der ikke tvivl om, at fotografiet viser en person, der begår en lovovertrædelse, og det kunne derfor være nærliggende i alle tilfælde at tillade offentliggørelse af fotografiet. Fotografiet af den formodede gerningsmand kan imidlertid også være optaget på anden måde. Der kan f.eks. være tale om en amatør fotograf, der tilfældigt er kommet til at tage et fotografi af den formodede gerningsmand, da denne kommer ud fra forretningen, hvor et røveri har fundet sted. I sådanne tilfælde, hvor billedet ikke viser selve den kriminelle handling, er der ikke den samme sikkerhed for, at den afbillede person er gerningsmanden. Der kan derfor være større betænkelighed ved at tillade offentliggø-